

להתגלגל בשמחה

בדיני שבועה יש מושג שנקרא "גלגול שבועה", על מי שמחויב שבועה אחת ניתן 'לגלגל' חיוב שבועה נוספת (קידושין כז, ב). כך יש גם 'גלגול שמחה' מתוך גילה ושמחה.

אם נמצאים בעצבות, משום מה, צריך לגלגל אותה לשמחה. קודם כל, לעבור מעצבות למרירות חיובית (על מצבי הלא־טוב) ומשם לשמחה, כדברי דוד המלך בפרק התשובה "תִּגְלַנָּה עֲצָמוֹת דָּכִיתָ".

וכאשר שמחים, צריך לגלגל את השמחה הראשונית לשמחה גבוהה יותר, עד "נגילה ונשמחה בך", ועד ש'מתגלגלים מצחוק' מתוך שמחה בטהרתה.

אצל חסידים השמחה הגדולה ביותר היא שמחה בגילוי התורה החדשה של רבם, ולכן אומרים כי בכל שמחה של חסיד עליו לשמוח בשמחת גילוי האלוקות כפי שמופיעה אצל הרבי. גלגול שמח!

לצחוק ולשמונה מהמצוות

כאשר נולד יצחק אבינו, הכריזה שרה אמנו ברוב שמחה והתרגשות "צָחַק עֲשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל הַשְּׁמֵעַ יִצְחָק לִי".

יצחק הוא התינוק הראשון שנולד יהודי ונימול בגיל שמונה ימים. והנה פלא: הביטוי שנאמר בלידתו, "צָחַק עֲשָׂה לִי", שווה בגימטריא תרי"ג (613), כמניין כללות מצוות התורה. מהרמז עולה כי כל מצוות התורה, רמ"ח מצוות עשה ו-שס"ה מצוות לא-תעשה, עניינן צחוק ושמחה, "עבדו את ה' בשמחה"!

ורמז נוסף: המשפט המלא של שרה, "צָחַק עֲשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל הַשְּׁמֵעַ יִצְחָק לִי", שווה ארבע פעמים שמחה (1412), שמחה כפולה ומכופלת!

ולקינוח: אמצעי התיבות בביטוי "צחוק עשה לי אלהים" שוים שמחה (353). רק צחוק ושמחה!

שמהת התורה

"פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב" – דברי התורה משמחים את הלב תמיד, אך מתי מרגישים במיוחד את השמחה הזו? אומר הבעל שם טוב: כאשר זוכים לחדש בתורה מתמלאים שמחה רבה ועצומה.

כל דבר חדש מעורר שמחה, אבל חידושי תורה הם מעל ומעבר. בנפש האדם, החידוש מאיר בספירת החכמה, כמו "ברק המבריק על השכל" המגיע ממקור נעלם מעל השכל. החכמה קשורה למושג אלף, בפסוק "אַאֲלֶפֶךָ חֲכָמָה" – והנה **אלף** הופך ל-**פלא**, האילוף-לימוד של החכמה מגלה אור מופלא של "פלא עליון". אור החכמה נקלט בהבנה, מפרה את ספירת הבינה, ואז מתגלה השמחה. ורמז: **אאלפך חכמה** בגימטריא **אדר**, חודש השמחה.

מה עוד משמח בלימוד התורה? עצם המפגש בין הקב"ה נותן התורה לאדם העוסק בתורה. לכן נקראת כאן התורה "פקודי ה'" – כמו האיש הפוקד את אשתו, לשון זיווג. כל לימוד תורה הוא חתונה!

שמהת הגרים

יתרו הוא גר הצדק הראשון המצטרף לישראל, ולאחר ששמע ממשה על נסי יציאת מצרים "וַיַּחַד יְתְרוֹ", לשון שמחה. זהו "יתרון האור מן החשך" המוסיף הרבה שמחה.

ישראל והגרים מקבילים לספירות חכמה ובינה. פנימיות החכמה היא תכונת הבטול ולכן אין בה שמחה מורגשת. לעומת זאת, פנימיות הבינה היא השמחה, הבינה 'מרגישה' את מעלת החכמה ושמחה בה, כמו מי שנתון בחושך ורואה לפתע אור גדול. כך הגרים הבאים מרחוק מוסיפים שמחה בישראל.